

Dosarul nr. 2ra-231/20

Prima instanță: (Judecătoria Strășeni, sediul Central) M. Grosu

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Danilov, I. Secrieru, Iu. Cotruță

Î N C H E I E R E

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe Acțiuni
”Moldasig”, reprezentată de avocatul Cucu Viorel,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Grecu Viorica
împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Vadnatcom”, Societății pe Acțiuni
”Moldasig”, Asociației Profesionale ”Biroul Național al Asigurătorilor de
Autovehicule”, intervenienți accesorii Josanu Ștefan și Ursu Vadim cu privire la
încasarea sumei cu titlu de tratament și îngrijire, încasarea venitului ratat, încasarea
rentei lunare și a cheltuielilor pentru protezare,

împotriva deciziei din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-au respins apelurile declarate de Societatea pe Acțiuni ”Moldasig” și Grecu
Viorica și s-a menținut hotărârea din 23 februarie 2018 a Judecătoriei Strășeni,
sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 18 iulie 2017, Grecu Viorica a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Vadnatcom”, Societății pe Acțiuni
”Moldasig”, intervenienți accesorii Josanu Ștefan și Ursu Vadim cu privire la
încasarea sumei cu titlu de tratament și îngrijire, încasarea venitului ratat, încasarea
rentei lunare și a cheltuielilor pentru protezare.

În motivarea acțiunii, Grecu Viorica a menționat că la 27 noiembrie 2013, pe
traseul Chișinău-Ungheni, în apropiere de intrarea în satul Făgureni, a fost
tamponată de către automobilul de model „Renault Kangoo”, condus de Josanu
Ștefan, fiindu-i cauzate vătămări corporale sub formă de fractură de os femural
drept, fractură deschisă a oaselor gambei drepte, fractura osului humeral drept, plăgi
contuze a feței și piciorului drept, care conform Raportului de expertiză medico-
legală nr. 6 din 13 ianuarie 2014, au fost calificate ca vătămări corporale grave,

periculoase pentru viață.

La fel, reclamanta a invocat că drept urmare a traumelor cauzate în rezultatul accidentului, a fost transportată la Spitalul raional Strășeni, unde a fost internată în secția de reanimare în stare critică.

Ulterior, la 04 decembrie 2013 a fost transportată la Spitalul de Urgență din mun. Chișinău, unde în perioada internării a fost supusă mai multor intervenții chirurgicale.

Astfel în rezultatul traumelor cauzate, a fost internată de cinci ori în spitale diferite, iar pentru toate tratamentele necesare din perioada următoare, cum ar fi: cheltuielile pentru medicamente, proceduri profilactice, intervenții chirurgicale, protezare primară, transport special (intra-spitalicesc), a suportat cheltuieli considerabile.

Reclamanta a reiterat că la data producerii accidentului, era angajată în câmpul muncii la Societatea cu Răspundere Limitată „Uniform”, în funcție de cusătoreasă, iar în perioada 27 noiembrie 2013 - 01 mai 2014, i-a fost acordată indemnizație în legătură cu concediul medical.

La 01 mai 2014, raporturile de muncă cu Societatea cu Răspundere Limitată „Uniform” au încetat, deoarece o perioadă îndelungată s-a aflat în concediu medical, iar odată cu stabilirea gradului de dizabilitate accentuat și reducerea capacității de muncă la doar 35%, a fost în imposibilitate să continue raporturile de muncă.

A invocat reclamanta că este în drept de a solicita o rentă lunară în mărime de 65% din venitul mediu lunar de până la 27 noiembrie 2013 și anume suma de 2 529,93 lei/lunar, iar deoarece pierderea capacității de muncă a fost atestată în luna aprilie 2014, renta lunară pentru perioada mai 2014 - iulie 2017 (înaintarea acțiunii) constituie suma de 98 667,27 de lei (39 luni).

De asemenea, a precizat că în baza diagnosticului stabilit „gonartroză post-traumatică”, are nevoie de o intervenție chirurgicală „ortoplastie de genunchi”, costul căreia constituie suma de 100 000 lei.

Greco Viorica a menționat la fel, că posesor al mijlocului de transport este Societatea cu Răspundere Limitată „Vadnatcom”, care deținea în posesiune automobilul transmis ulterior lui Josanu Ștefan, ultimul fiind angajat pe o perioadă de probă.

Totodată, compania nu avea încheiat contract de asigurare de răspundere civilă pentru asigurarea eventualelor riscuri, motiv pentru care urmează să suporte cheltuielile de reparare a prejudiciilor cauzate.

Prin sentința din 06 decembrie 2016 a Judecătoriei Strășeni, Josanu Ștefan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (3) lit. a) din Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, iar în baza art. 90 din Codul penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat, cu stabilirea unui termen de probă de 2 ani.

Sentința a rămas definitivă și irevocabilă prin neatacare, în latura penală.

De asemenea, reclamanta a specificat că prin sentința din 06 decembrie 2016 a Judecătoriei Strășeni, a fost admisă parțial acțiunea civilă și anume:

S-a încasat de la Societatea pe Acțiuni „Moldasig” în beneficiul Vioricăi Grecu suma de 210 114,15 lei, inclusiv:

- suma de 34 492,90 de lei cu titlu de cheltuieli de tratament și îngrijire;
- suma de 18 952,70 lei cu titlu de diferență din salariul net ratat pe perioada spitalizării și a concediului medical în perioada 28 noiembrie 2013 - 01 mai 2014;
- suma de 56 668,55 de lei cu titlu de rentă lunară pe perioada 01 mai 2014 - 18 martie 2016;
- suma de 100 000 lei cu titlu de cheltuieli de tratament și protezare.

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Vadnatcom” în beneficiul Vioricăi Grecu suma de 2 463,85 de lei, cu titlu de rentă lunară, începând cu 18 martie 2016.

În rest, pretențiile au fost respinse.

S-a încasat de la Josanu Ștefan în beneficiul Vioricăi Grecu suma de 100 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 4 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În partea laturii civile, sentința din 06 decembrie 2016 a Judecătorei Strășeni a fost contestată de Societatea cu Rspundere Limitată „Vadnatcom” și Societatea pe Acțiuni „Moldasig”.

Astfel prin decizia din 21 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise apelurile declarate de părțile civilmente responsabile Societatea cu Rspundere Limitată „Vadnatcom”, și Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, casată sentința în partea încasării sumelor de la părțile civilmente responsabile în beneficiul Vioricăi Grecu și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, prin care:

S-a admis în principiu acțiunea civilă înaintată de Grecu Viorica cu privire la încasarea sumelor de la Societatea cu Rspundere Limitată „Vadnatcom” și Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, lăsând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța civilă.

În rest, sentința a fost menținută.

Prin decizia din 21 iunie 2017 a Curții Supreme de Justiție, s-a decis inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Crivenco Roman în numele părții civile Grecu Viorica împotriva deciziei din 21 martie 2017 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău.

A solocitat reclamanta, inclusiv prin cererea de concretizare a pretențiilor (f.d. 100-105 Vol. I), încasarea de la Societatea cu Răspundere Limitată „Vadnatcom” și Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a sumei de 9 190,20 de lei cu titlu de cheltuieli de tratament și îngrijire; încasarea sumei de 19 911,05 lei cu titlu de venit ratat pentru perioada 27 noiembrie 2013 – 01 mai 2014; încasarea sumei de 106 287 de lei cu titlu de rentă lunară pentru perioada 01 mai 2014 – 31 noiembrie 2017; încasarea sumei de 100 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru protezare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 05 februarie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Ursu Vadim (f.d. 157-158 Vol. I).

Prin hotărârea din 23 februarie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Central,

s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Grecu Viorica.

S-a încasat de la Societatea pe Acțiuni "Moldasig" în beneficiul Vioricăi Grecu suma de 9 190,20 de lei cu titlu de tratament și îngrijire, suma de 19 911,05 lei cu titlu de venit ratat, suma de 106 287 lei, cu titlu de rentă lunară pentru perioada 01 mai 2014 – 31 noiembrie 2017, suma de 3 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 96 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

S-a încasat de la Societatea pe Acțiuni "Moldasig" în beneficiul statului suma de 4 061,65 de lei cu titlu de taxă de stat.

În rest, pretențiile au fost respinse (f.d. 188-205 Vol. I).

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că la 27 noiembrie 2013, în urma producerii accidentului rutier, Grecu Viorica, în apropierea satului Făgureni, raionul Strășeni, a fost tamponată de automobilul de model "Renault Kangoo", la volanul căruia se afla Josanu Ștefan, în rezultatul căsuia i-au fost cauzate vătămări corporale în formă de fractură de os femoral drept, fractură deschisă a oaselor gambei drepte, fractura osului humeral drept, plăgi contuzie a feței și piciorului drept, formate sub acțiunea traumatică a unui corp contodont, care prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămări corporale grave.

De asemenea, prima instanță a stabilit că prin sentința din 06 decembrie 2016, Josanu Ștefan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) lit. a) Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, iar prin aplicarea art. 90 din Codul penal, executarea pedepsei numite a fost suspendată condiționat pe un termen de 2 ani.

La fel, instanța de fond a constatat că prin certificatul de dizabilitate și capacitate de muncă, Vioricăi Grecu i-a fost stabilit gradul de dizabilitate accentuat, procentul păstrat al capacității de muncă fiind de 30%, iar potrivit bonurilor fiscale, ultima a suportat cheltuieli pentru tratament și îngrijire în sumă totală de 9 120,20 de lei.

Totodată, instanța a concluzionat că potrivit adeverinței de salariu eliberată de Societatea cu Răspundere Limitată "Uniform", se confirmă faptul că Grecu Viorica a activat în cadrul unității respective începând cu 14 martie 2012 și a obținut pe parcursul lunilor decembrie 2012 – noiembrie 2013 un salariu net de 40 184,53 de lei, fiindu-i stabilit un salariu net de 2 700 lei, iar în perioada 28 noiembrie 2013 – 30 aprilie 2014, s-a aflat în concediu pentru incapacitate temporară de muncă, deci la momentul eliberării certificatului, salariul tarifar pentru categoria respectivă de angajați a constituit suma de 3 160 de lei.

Instanța de fond a reținut de asemenea, că la materialele cauzei nu s-a atestat nici o dovadă a faptului că automobilul implicat în accidentul rutier se afla în posesia Societății cu Răspundere Limitată "Vadnatcom", or potrivit certificatului de înmatriculare, automobilul aparține cu drept de proprietate lui Ursu Vadim, care la data producerii accidentului rutier și-a asigurat răspunderea civilă auto prin încheierea la 11 martie 2013 cu Societatea pe Acțiuni "Moldasig" a contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto.

Prin urmare, instanța a considerat întemeiate pretențiile înaintate de Grecu Viorica cu privire la încasarea de la Societatea pe Acțiuni "Moldasig" a sumei de

9 190,20 de lei cu titlu de tratament și îngrijire, a sumei de 19 911,05 lei cu titlu de venit ratat și sumei de 106 287 de lei cu titlu de rentă lunară pentru perioada 01 mai 2014 – 31 noiembrie 2017.

Astfel prima instanță a concluzionat ca fiind neîntemeiate pretențiile înaintate de Grecu Viorica față de Societatea cu Răspundere Limitată "Vadnatcom" și Asociația Profesională "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule".

Prin decizia din 24 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins apelurile declarate de Grecu Viorica și Societatea pe Acțiuni "Moldasig" și s-a menținut hotărârea din 23 februarie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Central (f.d. 38-55 Vol. II).

Prin decizia din 18 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-au admis recursurile declarate de Grecu Viorica și Societatea pe Acțiuni "Moldasig", s-a casat decizia din 24 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău și s-a restituit cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată (f.d. 126-140 Vol. II).

Prin decizia din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins apelurile declarate de Societatea pe Acțiuni "Moldasig" și Grecu Viorica și s-a menținut hotărârea din 23 februarie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Central.

La 10 decembrie 2019, Societatea pe Acțiuni "Moldasig", reprezentată de avocatul Cucu Viorel a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinse pretențiile înaintate față de companie. Totodată, a solicitat încasarea sumei de 2 030,83 de lei cu titlu de taxă de stat pentru depunerea recursului.

Recurentul Societatea pe Acțiuni "Moldasig", în motivarea recursului a invocat că la examinarea cauzei instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Astfel a menționat că la soluționarea litigiului, instanțele judecătorești urmau să aplice prevederile art. 1403 din Codul civil în coroborare cu prevederile art. 1410 Cod civil (în redacția de până la 01 martie 2019).

De asemenea, a specificat că instanțele au ignorat faptul că la examinarea cauzei în instanța de apel, persoana vinovată de comiterea accidentului – Josanu Ștefan a confirmat faptul că activa în calitate de șofer pe automobilul încredințat de către Ursu Vadim, care este fondator și administrator al Societății cu Răspundere Limitată "Vadnatcom".

Totodată, a reiterat că pentru prejudiciul cauzat prin vătămări corporale, despăgubirile de asigurare se stabilesc în conformitate cu prevederile art. 25 alin. (2) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 2 decembrie 2006, însă care nu prevede și achitarea unei despăgubiri de asigurare sub formă de rentă lunară, fapt ce denotă că instanțele de judecată eronat au aplicat prevederile legale și au dispus încasarea acesteia din contul companiei de asigurări, fără a dispune de cadrul legal necesar.

La caz, recurentul a specificat că instanțele urmau să stabilească răspunderea Asociației Profesionale "Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule" în temeiul art. 33 alin. (1) din legea menționată, care prevede că fondul de protecție a victimelor străzii se instituie în vederea protejării persoanelor păgubite prin accidente rutiere de autovehicule ai căror proprietari sau utilizatori nu au respectat

obligăția de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, de autovehicule neidentificate și/sau obținute pe cale ilicită.

Or, instanțele nu au stabilit indubitabil cine de fapt exploata autovehiculul implicat în accidentul rutier și cine din participanți urmează să repare prejudiciul material.

La 09 ianuarie 2020, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului.

La 15 ianuarie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Asociația Profesională ”Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a depus referință la recursul declarat de Societatea pe Acțiuni ”Moldasig”, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil (f.d. 20-26 Vol. III).

La 21 ianuarie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Grecu Viorica, reprezentată de avocatul Crivenco Roman a depus referință la recursul declarat de Societatea pe Acțiuni ”Moldasig”, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil (f.d. 27-30 Vol. III).

La 04 februarie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Societatea cu Răspundere Limitată ”Vadnatcom”, reprezentată de avocatul Buguța Elena, a depus referință la recursul declarat de Societatea pe Acțiuni ”Moldasig”, prin care a solicitat să fie respins cu menținerea deciziei instanței de apel.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 17 septembrie 2019, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 10 decembrie 2019, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societatea pe Acțiuni ”Moldasig”, reprezentată de avocatul Cucu Viorel, nu se încadrează în temeiurile

prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea pe Acțiuni ”Moldasig”, reprezentată de avocatul Cucu Viorel.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu